

اوس موسی هفته دیگر به «پایتخت» می‌آید

#

گروه ادب و هنر | اوس موسی در قسمت چهاردهم سر و کله‌اش در سریال «پایتخت ۴» پیدا می‌شود. این خبر را هدایت هاشمی داده و اظهار بی‌اطلاعی کرده از اتفاقاتی که قرار است برای اوس موسی بیفتند. او این روزها در منطقه شیرگاه حضور دارد و قرار است قسمت‌های ۱۵ و ۱۶ از آنجا ضبط شود. هدایت هاشمی به جای خالی مه‌ران احمدی در نقش بهبود در سریال پایتخت اشاره کرده و گفته است: «من امیدوارم کار احمدی در فیلم سینمایی «نفس» به کارگردانی خانم آبیار تمام شود و زودتر به گروه «پایتخت» بپیوندد.» هدایت هاشمی اسمال در یک سریال ماه رمضانی دیگر هم به کارگردانی مازیار میری بازی می‌کند.

حرف ششم- ۴

نقدی بر مجموعه شعر «بزرگراه مسدود است»

از چه و برای چه

یعقوب حیدری

yaghoobh@fdn.ir

«بزرگراه مسدود است» عنوان کتابی است از رزا جمالی که انتشارات بوتیمار آن را چاپ کرده است. این کتاب گزیده‌ای از پنج کتاب قبلی این شاعر است. جمالی از شاگردان رضا

براهنی است؛ نخستین شاعری که با انتشار اشعار پسانوگرا یا پست‌مدرن این سبک شعر را در ایران رواج داد. تأثیر درس‌های او در شعر شاگردش، رزا جمالی کاملاً پیداست. زبان شاعرانگی جمالی که ادبیات‌نمایی‌اش از دانشگاه هنر خوانده، شخصی است. شخصی به این معنا که تصویری را روی‌روی خواننده قرار می‌دهد و از موضوعاتی حرف می‌زند که به سادگی قابل لمس نیست و دور از ذهن است. این ویژگی باعث می‌شود تا ناخ ا ارتباطی شاعر و شنونده به سادگی گره نخورد و پل ارتباطی هنرمند-مخاطب شکل نگیرد. گاهی سروده‌ها آنقدر شخصی است که نمی‌توان فهمید شاعر دارد از چه و برای چه حرف می‌زند. شاید باید خواننده‌ای سمج مانند من باشید تا کتاب را تا انتها ورق بزنید.

ویژگی دیگر شعرهای مجموعه «بزرگراه مسدود است» این است که ابیات یک شعر الزماً تکمیل‌کننده و ادامه هم نیستند بلکه هر شعر ترکیبی از چند مصرع بی‌ربط به هم است. شاید هم اگر ربطی به هم داشته باشند نزد شاعر است و این ویژگی برای مخاطب مشکل در فهم ایجاد می‌کند و نتواند به دنیای ذهنی و شاعرانگی شاعر قدم بگذارد. به ویژه اگر خواننده با این سبک شعر غریبه باشد و سماحت یک مخاطب صورت را نداشته باشد، ممکن است کتاب را کنار بگذارد و شعرها ناخوانده باقی بمانند. بی‌قاعدگی

حاکم بر مصرع‌ها در پاره‌ای موارد دیواری می‌شود تا سراغ صفحه بعد و شعر دیگر نرفت. برای مثال در شعر «ریشه‌هام» آمده است: «با اینکه از دیروز برف باریده است/از موج و شن خبری نیست!...» نمی‌دانم شاعر از کدام ارتباط بین برف، موج و شن حرف می‌زند. شاعر نتوانسته یا نخواسته ارتباط این سه را به مخاطب نشان دهد. بی‌قاعدگی شعرها آنقدر تکرار می‌شود که عمدی بودن آن را به سادگی می‌توان فهمید و روشن است که شاعر می‌داند چه می‌کند، چرا که این داستان در سرتاسر کتاب جریان دارد. اما این خواننده است که خود را در میان ساختار شکنی، عدم توازن و کلاژ حاضر در شعر جمالی مبهوت می‌بیند و نمی‌داند چه می‌خواند.

هر چه اوراق بیشتری از کتاب را ورق می‌زنیم و می‌خوانیم شاهد رشد شاعری هستیم که اندک‌اندک از زبان شعری و فضای ذهنی ابتدایی خود فاصله می‌گیرد و از فضای شعری آشناتری در سروده‌هایش استفاده می‌کند. ساختار شکنی بد نیست اما هنرمند ساختار شکن باید به ساختار تازه‌ای دست یابد که در چارچوب آن بتواند با مخاطب ارتباط برقرار کند. ساختار شکنی به صرف اینکه ساختار شکن باشیم، کافی نیست. نگاه متفاوت، معناگرایی و به چالش کشیدن‌هایی که در اشعار رزا جمالی جریان دارد نشان آن دارد که شاعر تلاش کرده شعری متفاوت را پیش روی مخاطبانش بگذارد؛ مخاطباتی که من یکی از آنها نیستم.

کافه سینما

نگاهی به مجموعه‌های تلویزیونی رسانه ملی در ماه رمضان

ماه پیام‌های اخلاقی

علی رازاقي بهار

منتقد سینما و تلویزیون

ساخت سریال‌های مناسبی شاید یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های مدیران رسانه ملی است. سریال‌هایی که از سال ۱۳۸۰ به شکل منسجمی در کندانکتور برنامه‌های تلویزیون دیده شده است و اتفاقاً با استقبال خوب مخاطبان روبه‌رو شد. مجموعه‌های تلویزیونی که معمولاً در مناسبت‌های نوروز، ماه رمضان و ماه محرم روی آنتن می‌رفت و علاوه‌بر جذب مخاطب همیشه حاشیه‌هایی به همراه داشت. در میان مناسبت‌ها، ماه صیام شاید پرکارترین ماه جعبه جادویی از حیث ساخت سریال‌های تلویزیونی باشد. سریال‌هایی که علاوه‌بر جذب مخاطب تلاش دارند با توجه به معنویت این ماه پیامی اخلاقی و انسانی انتقال دهند. حال اینکه چقدر در این میان موفق عمل کرده‌اند، وقت دیگری را می‌طلبد.

به گزارش اکثر منتقدان سریال «گمگشته» رامبد جوان با بازی متفاوت و جذاب آتیلا پسیانی در دو نقش در رمضان سال ۱۳۸۰ آغاز راه و ماراثنی در شبکه‌های تلویزیونی شد که تا امروز به شکل جدی ادامه دارد. این مجموعه‌ها در ژانر طنز با سریال‌های «خانه به دوش»، «گمگشته» و «بزرگاه» رضا عطاران که آخری با حاشیه‌های زیادی در موضوع ذبح اخلاق خانوادگی و اجتماعی همراه بود، بیشترین جذب مخاطب را به همراه داشت. در پله بعدی سریال‌های ماورائی «او یک فرشته بود»، «آخرین گناه» و «اغما» با موفقیت غیرمنتظره روبرو شد. اما ایجاد شبهه در چگونگی تصویر این مباحث و پرداخت به آن، جنجال‌های بسیاری به وجود آورد که این مساله در سریال «اغما» بیشتر خود را نشان داد و نتیجه این شد که سریال «روز حسرت» نیز که از مضمونی ماورائی برخوردار بود، به‌دلیل اظهارنظرهای متفاوت، دچار جرح و تعدیل شود و متفاوت با قصه اولیه به پایان رسید. در این میان سریال «میوه ممنوعه» حسن فتحی با بازی علی نصیریان، هانیه توسلی و امیر جعفری شاید بهترین و متفاوت‌ترین کار مناسبیتی تلویزیون بود که انتظار می‌بود که حضور کارگردانان صاحب‌سبکی چون فتحی ادامه یابد که این گونه نشد. با به حاشیه رفتن عطاران و سیروس مقدم و تغییر سیاست‌های رسانه ملی، سریال‌های ماه صیام هم به حاشیه رفت و در چند سال اخیر تلویزیون شکست سختی در جذب مخاطب در ماه رمضان خورد.

اما اسمال انگار برنامه‌ریزی بهتری برای بازگشت به سال‌های دهه ۸۰ در ماه رمضان در تلویزیون شده است. مجموعه‌های تلویزیونی «پایتخت ۴» به کارگردانی سیروس مقدم، «درس‌های عظیم ۲» به کارگردانی بروز نیک‌نژاد و «گاهی به پشت سر نگاه کن» به کارگردانی مازیار میری احتمالاً در جذب مخاطب موفق عمل خواهند کرد. اتفاقی که کم‌کم در حال شکل‌گیری است و خیابان‌ها بعد از افطار خلوت‌تر می‌شوند.

ادب وهنر

چهارشنبه ۲۳ تیر ۱۳۹۴ ۷ رمضان ۱۴۳۶ ۲۴ ژوئن ۲۰۱۵ شماره ۱۶۹۳

توضیحات کارشناس حراج تهران درباره اصالت یک تابلو از کمال‌الملک

۵۰۰میلیون تومان برای تابلوی داماد ناصرالدین شاه

مه‌ربانو اب‌دی‌دوست

m1.abadidost@fdn.ir

کیکاوسی به همراه هادی سیف و محمود افتخاری تابلوی کمال‌الملک را قبل از حراج بررسی کرده‌اند. کیکاوسی می‌گوید: «تابلوی کمال‌الملک که در این حراجی ارائه شده چهره «دوست‌محمد خان معیرالممالک» را به تصویر کشیده است، این تابلو توسط یکی از نوه‌های پ‌سری معیرالممالک برای شرکت در حراج ارائه شده است. شاید علت اینکه بعضی افراد در صحت این تابلو دچار تشکیک شده‌اند، تعمیر یکی دو باره آن بوده است؛ این اثر ۱۰۵ سال قبل خلق شده و شاید در این مدت وضعیت نگهداری‌اش آن‌طور که باید مناسب نبوده، لذا آسیب دیده است.» اما حکایت تابلو «دوست محمدخان معیرالممالک» هم از زبان نعمت‌الله کیکاوسی شنیدنی است.

او درباره پیشینه این تابلوی ارائه شده در حراج تهران می‌گوید: «کمال‌الملک در دوره پنج پادشاه

گفت‌وگوی فرهیختگان

با بهاء‌الدین محمدی‌راد نقاش و استاد دانشگاه

انگیزه نسخه‌ای نیست که پیچیده شود

امید یعقوبی

تعصب ذهن صحبت می‌شد که کسی که مسائل ذهنی آبستراکت فعالی دارد تعصب عجیبی روی این پیدا می‌کند و نمی‌خواهد که به نمایشگاه‌هایی که

غیرآبستراکت هستند برود یا اعتنا کند یا کتاب‌های غیر از این را بخرد و ... ولی آیا این مشکلی را حل می‌کند؟ من فکر می‌کنم نه، اینها هم وجود دارند همان‌طور که افراد گوناگون

جامعه وجود دارند. ما اگر این شیوه‌های جدید را با بستگان‌مان مقایسه کنیم می‌بینیم که همه متفاوتند ولی وجود دارند و با آنها ارتباط داریم و نمی‌توانیم نفی‌شان کنیم.

در واقع هر کدام‌شان

می‌توانند به شکلی درست،

پایه و ارزش و درستی

مطالب را ارائه دهند طوری که ارتقای

دانش بشری را موجب شوند یعنی اینکه

باعث شوند فهم جدیدی تعریف شود،

پس این قابل احترام خواهد بود و من هم

از آن استقبال می‌کنم.

شما مجسمه‌هایی ساخته‌اید که برخی از آنها در سطح شهر نصب شده‌اند. چگونه کیفیت‌ی را به این‌گونه آثار تزریق می‌کنید که مورد رضایت و استقبال عموم مردم و نه تنها هنرمندان قرار گرفته‌اند؟

جامعه از ذهنیت‌های گوناگون تشکیل شده است. ذهنیت‌های محوری هم وجود دارند و شیرازه تمام اینها را می‌توانید در قالب و ساختار یک مجسمه به وجود آورید، طوری‌که بتوانید رضایت و ذائقه‌های عموم را به دست آورید. در واقع این یکی از تعالیم هنر است. هنر موفق، هنری است که بتواند ذائقه‌های مختلف را جذب کند. شاید ذائقه‌های عمومی از دید خیلی‌ها ارزشمند نباشند ولی من فکر می‌کنم که

یک گالری‌دار موفق،

گالری‌داری است که

زبان و فہم عمومی

جامعه را به خوبی

تواند درک کند

و سیاست ارتباط

مضامینی را هم بتواند

انعکاس دهد

و نه تنها هنرمندان قرار

گرفته‌اند؟

جامعه از ذهنیت‌های گوناگون تشکیل شده است. ذهنیت‌های محوری هم وجود دارند و شیرازه تمام اینها را می‌توانید در قالب و ساختار یک مجسمه به وجود آورید، طوری‌که بتوانید رضایت و ذائقه‌های عموم را به دست آورید. در واقع این یکی از تعالیم هنر است. هنر موفق، هنری است که بتواند ذائقه‌های مختلف را جذب کند. شاید ذائقه‌های عمومی از دید خیلی‌ها ارزشمند نباشند ولی من فکر می‌کنم که

هنر و سرگرم‌شدن با آن

در نسل حاضر برخی جوانان پرانرژی‌اند و امکانات زیادی هم دارند اما رغبت چندانی در دانشگاه نشان نمی‌دهند شاید به این خاطر باشد که داستان انگیزه را خیلی خوب متوجه نشده‌اند. «داستان انگیزه چه می‌تواند باشد؟ انگیزه نسخه‌ای نیست که پیچیده شود و در عطاری‌ها یا فروشگاه‌ها بتوان آن را تهیه کرد. به اعتقاد من انگیزه چیزی است که باید فهمیده و حاصل شود یعنی باید به وجودش آورد. هر چیزی دارای معنای خاصی است و اگر نسل جدید متوجه شوند که چیزی مثل مادا دارای معنا و معیارهای ارزشی است خود به خود برای آن وقت می‌گذارد و به آن بی‌توجه نخواهد بود. معمولاً هر چیزی که برای ما معنا و ارزشی دارد را برایش وقت می‌گذاریم و وقتی این زمان صرف شد این معنی حاصل می‌شود که سرمایه‌ای برای آن باید هزینه شود تا تجربه‌ای به دست آید. نسل جدید در محاصره اتفاقات عجیب و غریب و جذاب و تکنولوژیک بوده و چون در محاصره این ماجرا هستند پس یکی از پدیده‌هایی که به آن مرتبط شوند شاید هنر و سرگرم‌شدن با هنر است نه زندگی کردن با هنر. ما دوست داریم که به دانش‌جویان هنر بگوییم که آنها دارند با هنر زندگی می‌کنند و بیهوده سرگرم نمی‌شوند. چون وقتی به این شکل با هنر رفتار شود مثل داستانی است که سر و ته آن مشخص نیست شاید خواننده سرگرم شود ولی به نتیجه‌ای نمی‌رسد اما زندگی کردن حتی اگر مقطعی هم باشد، مثلاً دو سال یا سه سال یا یک ماه در نتیجه درست زندگی کرده است. به این ترتیب هر جوان باید این را درک کند که چیزی غیر از خود محصولی که پیش روی آن است، ساختار درست طراحی یا نقاشی است که آن را باید دریافت کنند. در نتیجه نسل‌هایی که رغبت لازم را به فعالیت‌های هنری نشان نمی‌دهند در واقع دچار عدم احساس تشخیص نسبت به ضرورت هنر و ماهیت و موقعیت آن در زندگی یا جامعه کنونی شده‌اند.

www.Farheekhtegan.ir

Wed | 24 Jun 2015 | vol.07 | No. 1693

تئاتر

غنی‌زاده با «کالیگولا»

سالن‌هما را افتتاح می‌کند

گروه ادب و هنر | همایون غنی‌زاده از چهره‌های خلاق تئاتر ایران در بیست و هشتمین جشنواره تئاتر فجر، اجرایی به یادماندنی از نمایش «کالیگولا» به روی صحنه برد که یکی از خاطره‌های خوب آن اجرا، بازی صابر ابر بود. این نمایش بهار ۱۳۸۹ در مجموعه آیرانشهر اجرای عمومی شد که یکی از نمایش‌های پرفروش همان سال بود. حالا غنی‌زاده این روزها سرگرم آماده کردن دوباره این نمایش است تا از ۱۵ مرداد افتتاح‌کننده یک سالن خصوصی باشد. قرار است «کالیگولا» در سالن «هما» واقع در خیابان ساعی یکم که ۱۷۰ نفر ظرفیت دارد، اجرا شود. این سالن خصوصی متعلق به گروه تئاتر «مونگو» است.

موسیقی

آهنگساز «تایتانیک»

در سانه هوایی درگذشت

گروه ادب و هنر | هنوز فیلم «تایتانیک» آنقدر طرفدار دارد که مرگ آهنگسازش در یک سانه هوایی می‌تواند به یکی از پرخواننده‌ترین خبرهای این روزها تبدیل شود. سقوط هواپیمای شخصی جیمز هورنر آهنگسازی‌که در کارنامه خود دو جایزه اسکار دارد، باعث ایسن اتفاق شده است. هالیود رپورتر این خبر را منتشر کرد که جیمز هورنر ۶۱ساله به دلیل سانه هواپیمایی در منطقه سانتا باربارا جان خود را از دست داد. او علاوه‌بر ساخت موسیقی فیلم «تایتانیک» پرفروش‌ترین موسیقی فیلم تاریخ است که یک جایزه اسکار برای او به ارمغان آورد، ساخت موسیقی فیلم‌هایی چون «آواتار»، «ذهن زیبا»، «شجاع‌دل»، «بیگانگان» و «آپولو ۱۳» را نیز در کارنامه درخشان هنری خود داشت. او اخیراً از همکاری خود برای ساخت موسیقی دنباله‌های «آواتار» خبر داده بود.

سینما

حاتمی کیا و جلوه‌های ویژه فیلم جدیدش

گروه ادب و هنر | ابراهیم حاتمی کیا در فیلم «ج» بودجه‌ای میلیاردی در اختیار داشت تا بتواند فیلمی بسازد با جلوه‌های ویژه‌ای که در سینمای ایران بی‌نظیر باشد. یکی از این سکانس‌ها هم مربوط به سقوط هواپما بود. حالا این روزها حاتمی‌کیا در حال تولید فیلمی دیگر است به نام «بادیگارد» که گفته می‌شود این فیلم نیز جلوه‌های ویژه متفاوتی خواهد داشت. محسن روزبهانی، مدیر جلوه‌های ویژه سینمایی این فیلم گفته است: «در فیلم سینمایی «بادیگارد» شاهد صحنه‌های زیادی هستیم که خاص‌ترین آن انفجار انتحاری است که تا به امروز در سینمای ایران وجود نداشته است. در یکی از این انفجارها پرویز پرستویی نیز حضور دارد.» روزبهانی توضیح داده است: «در این فیلم شاهد صحنه‌ای هستیم که به‌طور مثال پرویز پرستویی بازیگری را که قرار است عملیات انتحاری انجام دهد در آغوش می‌گیرد و مادر آن لحظه شاهد انفجار خواهد بود. این اتفاق در این فیلم چند بار رخ خواهد داد توجه داشته باشید که انفجار انتحاری تا به حال به این شکل در سینمای ایران رخ نداده است.»